

XXXIII.

Универсалъ Владислава IV луцкому епископу Аванасію Пузинѣ и всѣмъ обывателямъ воеводства Волынскаго, въ коемъ король, заявляя, что Пузина по смерти Почаповскаго, униатскаго владыки, самовольно завладѣлъ имѣніями луцкой и острожской епархіи,—приказываетъ возвратить неправильно захваченное униатскому администратору въ означенной епархіи.

1637 г. октября 28.

Року тисеча шестсот тридцат сегого месеца ноябра сегого дня

На вряде кгородском в замку его кор. милости Луцъкомъ передо мною Марком Крайским, наместникомъ подстароства Луцъкого, и книгами нинешними кгородскими старостинскими, становъши очевисто велебный его милост отец Марианъ Война Ораньскій, архидиякон церкви катедральное Луцъкое, для вписаня до книгъ нинешних кгородских Луцких подал пер облатам универсалъ от его корол. милости до велебного в Бозе его милости отца Атанасиуша Пузыны архимандриты Жидичиньскаго и обывателевъ (воеводства) Волынскаго, о уступене добръ всихъ, до владыцтва Луцкаго приналежащих, писаный, о чом тот универсалъ ниже инсереваный, ширей в себе мает, который передо мною положивши просил, абы принят и в книги нинешние кгородские Луцкие уписан был; а так я уряд тот универсалъ, для вписаня до книгъ приймуочи, читалем,—и так се в себе писмом полским писаный мает: *Władysław Czwarty, z łaski Bożej krol Polski, wielkie xiąże Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Zmudzkie, Infantyjskie, Smolenskie, Czernihowskie, a Szwedzki, Gothski, Wandałsky dziedziczny krol. Wszem w obec y koźdemu zosobna, komu to wiedziec należy, a mianowicie wielebному оуцу Athanazemu Puzynie archimandrycie Zydiczynskiemu, także inszym wszystkim obywatelom woiewodztwa Wołыnskiego, przy pomienionym оуцу Puzynie na tenzas nayduiącym się, czynimy wiadomo, iż дано nam sprawę, że wier-nosc twoia, pominąwszy nas, iako nawyższego w panstwach naszych dobr cerkiewnych collatora y obronce, nie biorąc od nas żadney po zesciu wielebного оуца Poczapowskiego wладыки Łuckiego y Ostrog-skiego na te wладыctwo y добра do niego należące presentaciey, tak przed smiercią tak y po zesciu iego zaraz namowiwszy się s pokrew-nemi swemi, privata autoritate dobr wладыctwa tego pazaiezdzacka-*

załeś y one tak zaiachawszy do tychczas przez posłane od siebie na to osoby trzymasz, co iż się dziecie z iawną zwierzehności maiestatu naszego zniewagą, iż dobra te bez wiadomości naszej prywatnie, wierność twoja, pozaiezdżac kazałeś, uraża to nas nie pomału, ktoremu postępkowi wierność twoja y dalszemu dobr władcytwa tego spustoszeniu, czego my z powinności naszej zabezpiecz, one pod protectią naszą do pewnego czasu bierzemy, po wierności twojej y iego adhaerentach koniecznie tak mieć chcąc, aby zaraz po wzięciu tego uniwersału naszego, z dobr pomienionych władcytwa tego wszystkim, ktorzy ie bez wiadomości naszej pozaiezdżali, ustąpic y dobra te wszystkie swobodnie z catedrą, cerkwiami, maietnościami, gumnami y wszystkimi przynależnościami, tak iako zeszyły w. ociec Poczapowski trzymał, administratorowi tego władcytwa od nas do dalszego uspokojenia y declaracyej naszej podanego, rzetelnie puscic roskazał, inaczey wierność twoja nie uczynicie, pod łaską naszą y dalszych w tey mierze koždy z wiernością twoją od instigatora naszego prawnych uchodząc trudności. Dan w Warszawie dnia XXVIII, miesiąca pazdziernika, roku panskiego MDCXXXVII, panowania krolestw naszych polskiego V-go, szwedzkiego VI roku.—Uniwersał do oycy Puzyny y obywatelow Wołyńskich o ustąpicie dobr władcytwa Łuckiego, privata authoritatae zabrananych. У того универсалу печат коронная меншее канцелярии, а подпис руки его кор. милости теми словы: Vladislaus rex. Ioannes Gębicki S. R. Который же то универсаль за поданемъ и прозбою вышгменованого подаваючого, а за приятемъ моимъ врядовым, увес, слово в слово до книг нинешнихъ гродскихъ луцкихъ есть уписань.

(Изъ гродской Луцкой книги, хранящейся въ Киевскомъ Централ. Архивъ, подъ № 2152; л. 1030 об. и слѣд.).

Примъч. Спустя два дня послѣ печатаемаго нами универсала, 30 октября 1637 г., королемъ выдана была грамота, предоставляющая, по случаю смерти луцкаго униатскаго владыки Ереміи Почаповскаго, завѣдованіе епископіею луцкою и острожскою, со всеми церквами и принадлежащими къ нимъ помѣстьями, Владимірскому и Брестскому униатскому епископу Іосифу Макосею Баковецкому. (*Гродская луцкая книга*, наход. въ *Кіев. Центр. Архивъ*, подъ № 2152; л. 1029). 20 апрѣля 1638 г. выдана была королевская грамота на означенную епископію Аванасію Пузинѣ, съ обѣщаніемъ не отдалять его отъ нея до конца жизни (*Архивъ Юго-Зап. Росс.*, ч. I, т. VI, № ССХСІХ). Интересно сравнить эту грамоту съ пре-

жнею королевскою тому же Пузинѣ отъ 15 марта 1633 года. (Ibid. № CCLXVIII).

XXXIV.

Образецъ отреченія священника отъ униі при возвращеніи его въ православіе.

1638 года, февр. 8.

Я Н., Священникъ з села Н., который негдѣс крѣвкостю прироченія людского уведеный будучи, заблудилем был, от истѣнной, на Востоцѣ траваючого благочестія, от церкви Восточныя Святое Восточнее правдивое, облюбеницы Христовы, отступивши, до нововзниклого отступников, называючихся униатов, згромажена был пристал и в оном трвал, што за завитанем до сердца и разуму моего ласки Божое обачивши быти и воли Божой противно и збавеню души моей велико шкодливо, оногос, завсѣми в нем се найдуючими блудами в вѣчные часы зрекаю и тую, не ведлуг Бога нововыниклую унию, зцерковію Святою Восточнею, Маткою мою, реч Богу ненавистную и воли Его Святой противную узнаваючи, и в вѣчные часы помѣтуючи, до правдивое матки моее а власное облюбеницы Христовы Церкви Святое Восточнее, под четырема Святѣйшими Восточными православными Патриархами траваючое, щирым, простым и жадное облуды и присады не маючим сердцем и сумненем моим навертаюс, и так оных, яко и твое Преосвященство, отче и Пастыру православный, господине Отче Силвестре, Епископе Мстиславскій Оршанскій и Могилевскій, за правдивых отцев и пастырев моих цѣлым сердцем и всею любовію приймаю, и в послушенствѣ вашом аж до кончанія живота моего зоставати и трвати статечне, пред всевидячими очима Божиими и пред Пречистыми Его на том святом олтари будучими Тайнами обещаю, немаючи юж воли, не хотячи и немыслячи отступовати от того, до которогом се тешер доброволне за ласкою Божіею навернул благочестія Восточнаго, и правдиве Каѳолическія, Восточныя и правдивыя православныя, самим Исусом Христом и Святыми Его учениками и Апостолами преданныя и наученныя вѣры, але в ней статечне и не хвѣючис аж до самое смерти моее визнавати прирекаю, обѣщую и под утратою збавеня душевного, повиненем будучи, надѣюся на помоч Бога Сотворителя и Откупителя моего; который тот мой обѣт,